

Is een zorgvolmacht ook iets voor u?

DS

© Fred Debrock

Steeds meer Vlamingen vinden de weg naar de notaris om een zorgvolmacht af te sluiten. Daarmee nemen ze hun voorzorgen voor het geval ze zelf niet meer in staat zijn om hun vermogen te beheren. Is deze formule ook iets voor u?

Frida Deceunynck

Vandaag om 03:00

1. Waarom een zorgvolmacht afsluiten?

In een zorgvolmacht wijzen mensen aan wie hun geldzaken moet beheren als ze dat zelf niet meer kunnen. Dat kan bijvoorbeeld zijn door ziekte, ongeval of dementie. Met een zorgvolmacht vermijdt u dat de vrederechter een professionele bewindvoerder moet aanstellen. De 'lasthebber' neemt uw dagelijkse bankzaken over – facturen betalen, inkomsten innen ... – maar kan ook beleggingsbeslissingen nemen, schenkingen doen of vastgoed verkopen. Een testament opmaken of wijzigen is niet mogelijk met een zorgvolmacht.

2. Is het alleen iets voor oude mensen?

Neen, uit cijfers van de notarisfederatie blijkt dat de volmachtgevers steeds jonger worden. In 2015 was de gemiddelde leeftijd 77 jaar. In 2020 was dat 72 jaar. Ruim een kwart van de volmachtgevers is jonger dan 65 jaar. Jongeren sluiten bijvoorbeeld vaak een zorgvolmacht af wanneer ze een woning kopen. Zo worden belangrijke beslissingen over de woning niet geblokkeerd als een van beiden door ziekte of ongeval in een coma belandt.

3. Kan ik met een zorgvolmacht aan successieplanning doen?

Ja, u kunt toestemming geven om bijvoorbeeld (sterfbed-)schenkingen te doen, een generatiesprong te organiseren ten voordele van uw kleinkinderen, beslissingen te nemen in het kader van een keuzebeding, een levensverzekering af te kopen of de begunstigde ervan te wijzigen ... Zo kunnen zorgvolmachten zich ontpoppen tot een vehikel om belastingen te besparen. U kunt ook de kruitlijnen voor uw successieplannen uittekenen, door bijvoorbeeld vast te leggen dat de gelijkheid tussen uw kinderen altijd gerespecteerd moet worden of dat een bepaald kind voorrang krijgt om het ouderlijk huis over te nemen.

4. Ik bezit geen vermogen of vastgoed. Volstaat een bankvolmacht dan?

Uw bankzaken kunt u inderdaad uit handen geven met een bankvolmacht. Maar die vervalt als u niet meer helder van geest bent. Dat is het moment waarop een zorgvolmacht in werking treedt.

5. Wie kan ik aanwijzen als lasthebber?

Dat kiest u zelf. Koppels duiden doorgaans elkaar aan of hun gemeenschappelijke kinderen. Heeft u meerdere kinderen, dan geeft u ze best allemaal een volmacht. Dan voelt niemand zich uitgesloten en is de kans op wantrouwen het kleinst. Om het werkbaar te houden, kunt u vastleggen dat transacties tot een bepaald bedrag door ieder kind afzonderlijk ondertekend kunnen worden en dat ze voor grote bedragen allemaal samen

moeten tekenen. U kunt de volmacht ook beperken tot één kind. Voorzie dan wel dat uw andere kinderen minstens inzage krijgen in de verrichtingen en regelmatig een verslag ontvangen.

Naast een lasthebber kunt u ook een vertrouwenspersoon aanwijzen om toezicht uit te oefenen. Dat kan bijvoorbeeld een goede vriend of familielid zijn. Bij onregelmatigheden kan hij of zij aan de alarmbel trekken en indien nodig naar de vrederechter stappen.

6. Mag mijn lasthebber ook persoonlijke of medische beslissingen nemen?

Sinds vorig jaar kunt u ook toestemming geven om een rusthuis voor u te kiezen, artsen en zorgverleners aan te wijzen en uw patiëntenrechten uit te oefenen. De lasthebber krijgt inzage in uw medisch dossier en heeft recht op informatie over uw gezondheidstoestand. Hij of zij kan geen medische beslissingen voor u nemen. Ook hoogstpersoonlijke beslissingen kunt u nooit delegeren via een zorgvolmacht. Dat zijn bijvoorbeeld beslissingen over adoptie, huwelijk, echtscheiding of euthanasie.

De lasthebber die u hiervoor aanstelt, hoeft niet dezelfde te zijn als diegene die uw financiën beheert. U kunt bijvoorbeeld uw zoon aanwijzen om persoonsgebonden beslissingen te nemen en uw dochter voor de financiële kant.

7. Welke kosten en formaliteiten zijn er verbonden aan een zorgvolmacht?

In principe kunt u eigenhandig een zorgvolmacht opstellen en laten ondertekenen door de volmachthouder. Registratie in het Centraal Register voor Lastgevingen (CRL) is verplicht. Zonder registratie treedt de volmacht niet in werking als u wilsbekwaam wordt. Dit kost u 20 euro.

Meestal wordt een zorgvolmacht opgesteld door de notaris. Hij of zij regelt dan ook de registratie. U bent verplicht om een notaris in te schakelen voor uw zorgvolmacht als u toestemming wilt geven om een onroerend goed te verkopen of om notariële schenkingen te doen. Het tarief dat de notaris aanrekent, is afhankelijk van de complexiteit van het dossier. Het ereloon ligt sinds vorig jaar vast bij wet en bedraagt 195 euro. Daar komt 100 euro bij als er twee lastgevers zijn. Reken op een totale kostprijs van 400 à 500 euro.